

**Uchwała Nr XXIX/364/2017
Rady Gminy Michałowice
z dnia 18 grudnia 2017r.**

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2017- 2019”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875) w związku z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.), Rada Gminy Michałowice uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2017 - 2019” w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Załącznik do
Uchwały Nr XXIX/364/2017
Rady Gminy Michałowice
z dnia 18 grudnia 2017r.**

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2017–2019

WSTĘP

Podstawę prawną opracowania i przyjęcia programu stanowi art. 176 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2017 poz. 697 ze zm.). Program jest zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 oraz stanowi uszczegółowienie zapisów określonych w obszarze strategicznym „rozwój wielopłaszczyznowego wsparcia dziecka i rodziny”.

Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i zaspokajania potrzeb swoich członków. Warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka, jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces jego socjalizacji, kształtowanie osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu, dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zaspokaja wszystkie potrzeby dziecka w sferze psychicznej i materialno-bytowej, jest źródłem poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do czynników zaburzających funkcjonowanie rodziny zalicza się m. inn. alkoholizm, narkomanię, przestępczość, przemoc w rodzinie, rozwody, śmierć rodziców, ubóstwo i bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej i nieporadność życiową oraz nieprzystosowanie społeczne. Rodziny przeżywające trudności w swoim funkcjonowaniu potrzebują wsparcia, które powinno być nastawione na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów oraz przywrócenie prawidłowego funkcjonowania, a w sytuacji rozkładu więzi rodzinnych i rozłączenia rodziny przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, na motywowanie rodziców do zmiany oraz stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny.

Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego. Natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

I. Analiza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Michałowice

Analiza sytuacji dziecka i rodziny w Gminie Michałowice została przeprowadzona w oparciu o dostępne dane z obszaru systemów wspierających rodzinę tj. na podstawie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2016/2017, oceny zasobów i potrzeb z zakresu pomocy społecznej za rok 2016, sprawozdań rocznych z działalności ośrodka oraz sprawozdań z realizacji zadań z zakresu ustawy o pieczy zastępczej i wspieraniu rodziny. Ponadto wykorzystano ocenę stopnia wdrożenia działań w ramach programu wspierania rodziny na lata 2014-2016, wyniki badań diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych z 2016r, ankiety wypełniane przez placówki oświatowe i osoby indywidualne oraz analizę SWOT przeprowadzoną wśród specjalistów pracujących w obszarze dziecka i rodziny.

Gminę Michałowice na dzień 31.12.2016 zamieszkiwało 17 501 w tym 3 584 osoby to dzieci. W roku szkolnym 2016/2017 w placówkach szkolnych uczyło się 2 398 uczniów a w gminnych przedszkolach 296 dzieci. Do niepublicznych przedszkoli działających na terenie naszej gminy uczęszczało łącznie 484 dzieci zamieszkałych w Gminie Michałowice, a do niepublicznych żłobków uczęszczało 53 dzieci z terenu naszej gminy. Wspieraniem w formie stypendium szkolnego objęto 40 uczniów, zasiłki szkolne przyznano 4 uczniom, 355 uczniów otrzymało stypendium motywacyjne, 1464 uczniów skorzystało z mleka a 920 z owoców. Dowóz do szkoły zapewniono 318 uczniom oraz 14 uczniom niepełnosprawnym. W roku szkolnym 2016/2017 do gminnych szkół uczęszczało 25 dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 8 z zespołem Aspergera lub autyzmem, uczniom tym zapewniono niezbędne zajęcia wskazane w orzeczeniu. Poniższa tabela przedstawia szczegółowy wykaz oferowanych zajęć i ich wymiar.

Zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych (z orzeczeniami) w roku szkolnym 2016/2017

RODZAJ ZAJĘĆ	LICZBA UCZESTNICZĄCYCH UCZNIÓW	LICZBA GODZIN TYGODNIOWO
ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W KOMOROWIE		
Zajęcia logopedyczne	3	3
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	3	3
Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	4	4
Wsparcie pedagoga wspomagającego	5	24
Zajęcia rewalidacyjne	6	12
Zajęcia o charakterze terapeutycznym z psychologiem	3	1
Terapia integracji sensorycznej	2	2
ZESPÓŁ SZKÓŁ W MICHAŁOWICACH		
Rewalidacja	8	16
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	3	3
Logopedia	4	1
Integracja sensoryczna	5	5

ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY W NOWEJ WSI		
Zajęcia rewalidacyjne	7 1 („0”) 1 (przedszkole)	2 1 1
Terapia pedagogiczna	6	1
Zajęcia logopedyczne	5	1
Zajęcia z psychologiem/pedagogiem	3	1
Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze	4	6
Zajęcia rozwijające zainteresowania ucznia	1	1

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok 2016/2017

W obszarze opieki zdrowotnej uczniów istotne jest, iż dla wszystkich uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, dla których Gmina Michałowice jest organem prowadzącym, świadczona jest opieka pielęgniarska. W każdej ze szkół zatrudniona jest pielęgniarka szkolna na pełnym etacie.

Placówki oświatowe oferują także szereg zajęć pozalekcyjnych oraz działań wychowawczych i profilaktycznych realizowanych w oparciu o Programy Wychowawcze i Programy Profilaktyki. Liczbę uczniów uczestniczących w zajęciach w poszczególnych placówkach oraz rodzaj zajęć przedstawia poniższa tabela.

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych (rok szkolny 2016/2017) tygodniowo

Nazwa szkoły	Zajęcia w świetlicy	Zajęcia sportowe	Kola przedmiotowe	Kola zainteresowań	Zajęcia wyrównawcze	reedukacja	logopedia
1	2	3	4	5	6	7	8
Szkoły podstawowe							
Komorów	234	38	29	32	97	89	49
Michałowice	310	46	75	78	108	115	77
Nowa Wieś	247	240	155	278	103	70	77
Gimnazja							
Komorów	-	20	130	20	52	7	-
Michałowice	-	25	107	12	45	46	-
Nowa Wieś	-	115	86	52	79	42	-
Liceum ogólnokształcące							
Komorów	-	20	-	-	42	-	-

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok 2016/2017

Kolejnymi systemami wspierającymi rodzinę są także: system pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, 500+, fundusz alimentacyjny czy Karta Dużej Rodziny.

Z systemu pomocy społecznej w 2016 roku udzielono wsparcia dla 252 rodzin. Pomocą w formie posiłku objęto 72 dzieci. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczych i wychowawczych udzielono wsparcia dla 25 rodzin, z uwagi na potrzebę ochrony macierzyństwa udzielono pomocy 8 rodzinom a w związku z wielodzietnością 5 rodzinom. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 25 rodzin a pracą socjalną objęto 224 rodziny. 12 rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny. Zasiłki rodzinne wypłacano 140 rodzinom. Jednorazowa zapomogę z tytułu urodzenia dziecka przyznano dla 79 rodzin.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano 24 rodzinom. 263 rodziny posiadały Kartę Dużej Rodziny, 1 292 rodziny korzystały ze świadczenia 500+.

W obszarze wspierania dziecka i rodziny były obecne także takie inicjatywy jak poradnictwo, warsztaty edukacyjne, Klub Mam, warsztaty dla dzieci oraz podjęto działania w kierunku uruchomienia placówki wsparcia dziennego. Różnorodność zajęć i zadań prowadzonych na rzecz rodziny widoczna jest na zestawieniu stopnia osiągnięcia wskaźników programu wspierania rodziny na lata 2014-2016. Przedstawiona poniżej tabela zawiera zbiorcze zestawienie wskaźników wykazanych przez instytucje realizujące zadania w ramach programu na lata 2014-2016.

Zbiorcze zestawienie wskaźników wykazanych przez instytucje realizujące zadania w ramach programu w latach 2014-2016

Ocena stopnia osiągnięcia wskaźników w ramach Programu Wspierania Rodziny w Gminie Michałowice			
Cel. 1 wspomaganie rodzin w środowisku lokalnym			
nazwa wskaźnika	dane za rok 2014	dane za rok 2015	dane za rok 2016
liczba rodzin objętych pracą socjalną	138	162	224
liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	76	99	25
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	13	12	12
liczba rodzin wspierających	0	0	0
liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	240	245	252
liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	175	151	140
liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	59	39	38
liczba programów programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i rodzin	32	32	36
liczba rodzin objętych programami profilaktycznymi	10	10	30
liczba wydarzeń organizowanych dla rodzin	36	36	39
liczba bezrobotnych objętych wsparciem	61	50	50
liczba akcji charytatywnych	25	27	28
liczba projektów na rzecz dziecka i rodziny	32	34	35
Cel. 2 wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju			
nazwa wskaźnika	dane za rok 2014	dane za rok 2015	dane za rok 2016
liczba dzieci objętych pomocą przedszkolną	226	227	273
liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje	22	19	25
liczba wyposażonych placówek oświatowych	3	3	3
liczba zajęć wychowawczych i edukacyjnych	27	33	35
liczba uczniów objętych pomocą stypendialną i zasiłkami szkolnymi	71	72	89
liczba uczniów dowożonych do szkół	267	234	283
liczba uczniów, którym przyznano stypendia	352	205	263
liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym	5	6	13

liczba programów profilaktycznych zrealizowanych w szkołach	30	30	32
liczba uczniów objętych realizacją programów profilaktycznych	2159	1953	1830
liczba świetlic wiejskich	6	8	9
liczba dzieci korzystających z ofert świetlic wiejskich	200	450	600
liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	116	141	136
liczba wolontariuszy	197	194	204
liczba projektów na rzecz dzieci finansowanych z funduszy zewnętrznych	2	2	2
Cel. 3 zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego			
nazwa wskaźnika	dane za rok 2014	dane za rok 2015	dane za rok 2016
liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	31	31	37
liczba realizowanych programów prozdrowotnych	10	110	11
liczba placówek oświatowych, w których prowadzona jest opieka pielęgniarska i lekarska	3	3	3
liczba programów w zakresie problematyki uzależnień	16	17	17
liczba programów z zakresie przemocy	13	14	15
liczba programów z zakresie przeciwdziałania przestępczości	3	3	3
liczba osób objętych programami z zakresu profilaktyki uzależnień	1797	1708	1590
liczba osób objętych programami z zakresu przemocy	1407	1605	1363
liczba osób objętych programami z zakresu przeciwdziałania przestępczości	792	715	798
liczba przedsięwzięć edukacyjno -informacyjnych	73	80	86
liczba spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży	9	9	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Zespół ds. realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2014-2020

Przeprowadzona na terenie Gminy Michałowice w 2016r. diagnoza lokalnych zagrożeń wykazała, iż 50,8% respondentów za najpoważniejszy problem społeczny uznało „kryzys rodziny”. Ta subiektywna ocena mobilizuje do prowadzenia pogłębionej analizy. Temu celowi posłużyła ankieta dotycząca wspierania dziecka i rodziny w Gminie Michałowice oraz analiza SWOT. Ankietowani jako największe problemy dotyczące rodzin wskazali rozpad rodziny, a dalej brak relacji i komunikacji w rodzinie oraz bezradność opiekuńczo- wychowawczą. Respondenci w pytaniu otwartym dotyczącym problemów dzieci i młodzieży wskazali m. inn. na rozwody, agresję, brak szacunku do osób dorosłych, brak zainteresowania i czasu ze strony rodziców, brak rozmów, trudności w nauce, nieadekwatne oczekiwania wobec dzieci, brak miejsc do spędzania czasu wolnego. Za najbardziej pożądane działania respondenci uznali organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców oraz organizowanie zajęć rozwojowych dla dzieci i zapewnienie opieki żłobkowej. Zwrócono także uwagę na prowadzenie świetlicy dla dzieci, dowóz do szkół, organizację

wypoczynku oraz zajęcia na strefach rekreacji. Uzupełnieniem ankiety przeprowadzonej wśród rodziców była ankieta przeprowadzona wśród placówek oświatowych. Za najważniejsze problemy dotyczące rodziny również wskazano rozpad rodziny, bezradność opiekuńczo wychowawczą, brak relacji w rodzinie, rozpad więzi rodzinnych, brak zainteresowania sytuacją dzieci ze strony opiekunów oraz trudną sytuację materialną rodzin. Za najważniejsze problemy dotyczące dzieci i młodzieży uznano : problem spędzania czasu wolnego (brak świetlic, klubów, dużo czasu spędzonego przed komputerem, brak bezpośrednich relacji), brak komunikacji między członkami rodziny, nieznajomość problemów i brak czasu dla dzieci, niechęć rodziców do korzystania z dostępnej oferty pomocowej oraz bezradność rodziców w sytuacjach kryzysowych. Za najpilniejsze potrzeby uznano: wsparcie rodzin pod kątem poprawy relacji, organizowanie zajęć dodatkowych – rozwijających uzdolnienia, udzielanie wsparcia dla dzieci ubogich, rozszerzenie oferty pomocy specjalistycznej organizowanej przez GOPS, podjęcie wspólnych działań mających na celu uświadomienie rodzicom potrzeby wzbogacenia wiedzy i umiejętności wychowawczych, prowadzenie klubów lub świetlic dla dzieci i młodzieży, a także organizowanie wspólnych przedsięwzięć dzieci i rodziców. Przedstawiane w ankietach postulaty mają swoje uzasadnienie także w danych liczbowych. Zebrane z placówek oświatowych dane dotyczące występujących problemów jednoznacznie wykazują, iż niewystarczające umiejętności opiekuńczo - wychowawcze opiekunów to najczęściej występująca trudność. Kolejną jest agresja i przemoc rówieśnicza a następnie sięganie po alkohol i papierosy.

Zbiorcze zestawienie problemów występujących w placówkach oświatowych

LP	Występujące problemy	Liczba przypadków
1.	Sięganie po alkohol	13
2.	Sięganie po narkotyki	-
3.	Palenie papierosów przez nieletnich	13
4.	Ucieczki z domu	-
5.	Kradzieże	1
6.	Przemoc w rodzinie	2
7.	Agresja i przemoc rówieśnicza	23
8.	Autoagresja	3
9.	przestępczość	-
10.	Niszczanie mienia	-
11.	Problemy wymagające nadzoru kuratora	9
12.	Zaniedbania, brak zainteresowania opiekunów	10
13.	Niewystarczające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze opiekunów	70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ankietowych

Dopełnieniem badań ankietowych realizowanych w placówkach oświatowych jest analiza SWOT opracowana przez przedstawicieli oświaty oraz członków zespołu ds. wdrażania strategii rozwiązywania problemów społecznych. Analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron, obecnych możliwości wsparcia rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nimi stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom rodzin i dzieci mieszkających na jej terenie.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (PIK) • zatrudnienie asystenta rodziny • praca socjalna z rodzinami • wzrost świadomości społecznej • obowiązujące strategie, programy i akty prawne • położenie gminy • dobrze funkcjonujące i współpracujące instytucje pomocowe • wykształcona i doświadczona kadra pomocy społecznej i oświaty, działająca na rzecz dzieci i rodziny • działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych • wolontariat • wsparcie poprzez stypendia dla dzieci i młodzieży • klub mam, dostęp do warsztatów z zakresu um. wychowawczych/rodzicielskich • ogólnodostępne wydarzenia lokalne umożliwiające rodzinom spędzenie wspólnie czasu wolnego • zajęcia dla dzieci w świetlicach • półkolonie • zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w Granicy • otwartość i chęć udziału w szkoleniach przez pracowników szkoły • znajomość środowiska lokalnego przez nauczycieli • coraz większe zaufanie rodziców do specjalistów szkolnych • otwartość szkoły na pomoc dziecku i rodzinie (szeroka oferta pomocy specjalistycznej) • bogata oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów (różnorodna oferta kół, zainteresowań i projektów) • podejmowanie różnorodnych działań wychowawczo-profilaktycznych, realizowanie rekomendowanych programów dla dzieci i rodziców • dobra sytuacja finansowa większości rodzin • potencjał intelektualny rodzin • zintegrowane środowisko • dobra infrastruktura szkoły • bogata oferta zajęć profilaktycznych w szkole • dobra współpraca szkoły z rodzicami • bardzo dobra współpraca z asystentem rodziny i pracownikami socjalnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci (klubu, świetlicy) • bariery w przyznaniu się do istnienia problemów w rodzinie • obniżanie motywacji do zakładania trwałej rodziny • słabo rozpoznane potrzeby rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi • brak informacji dotyczącej oferty wsparcia rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi • brak sprawnego systemu informacji i komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny • niedostateczne środki finansowe rodzin na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży • brak rodzin wspomagających • niedostateczna wiedza mieszkańców gminy na temat form wsparcia i instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie • niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej • mała liczba mieszkań socjalnych • brak ciekawie przeprowadzonych wykładów /warsztatów dot. między innymi profilaktyki zachowań ryzykownych, cyberprzemocy/ • słaba komunikacja pomiędzy poszczególnymi miejscowościami na terenie gminy- konieczność dowozu dzieci na zajęcia-koszty • mały dostęp do państwowej opieki nad dzieckiem w żłobkach/przedszkolach • brak/mało zajęć międzypokoleniowych • mało miejsc rekreacyjnych • rosnąca niewydolność rodziców w kwestiach wychowawczych, • ograniczona dostępność do specjalistów zewnętrznych np. psychiatrów dziecięcych • niechęć i uprzedzenie niektórych uczniów i rodziców do korzystania z pomocy specjalistów • zapracowanie rodziców • życie rodzin w stresie • przepaść w funkcjonowaniu dużej liczby rodzin zamożnych i rodzin ubogich

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych • możliwość pozyskiwania środków finansowych z konkursów w ramach programu wspierania jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną • realizacja programu 500+ • ciągle podnoszenie kwalifikacji przez pracowników pracujących z rodzinami • opracowanie i realizacja gminnego programu osłonowego w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnością • rozszerzenie działalności placówki wsparcia dziennego o kolejne lokalizacje • rozwój stref rekreacji i zajęcia w tych strefach • rozszerzenie i usystematyzowanie współpracy między instytucjami • zwiększenie kompetencji wychowawczych rodzin poprzez większą liczbę szkoleń i warsztatów (zachęcenie rodziców do korzystania z propozycji szkoły) • korzystanie przez rodziców z oferty pomocy specjalistycznej organizowanej na terenie Gminy • wzrost świadomości rodziców co do możliwości korzystania z pomocy specjalistycznej dla dziecka i rodziny • finansowanie programów profilaktyczno-wychowawczych ze środków własnych Gminy • zaangażowanie pracowników GOPS w celu wsparcia rodzin • zaangażowanie w życie gminy • kreatywność mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców • zanikanie tradycji • niezaradność wielopokoleniowa • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej tzw. zjawisko „dziedziczenia biedy” • brak chęci współpracy i zaangażowania ze strony rodzin niewydolnych wychowawczo • brak umiejętności szukania pomocy przez rodzinę dysfunkcyjną • wzrost kosztów utrzymania rodziny • przrzucenie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na szkołę lub inne instytucje • brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko • komputeryzacja życia rodzinnego • brak wystarczających środków na pokrycie kosztów wsparcia • przemoc, akty agresji wśród dzieci • słabe reakcje środowiska pedagogicznego na różne trudności, których doświadcza dziecko • wzrost liczby uczniów przejawiających niewłaściwe postawy, zachowania • wzrost postaw roszczeniowych rodziców wobec • coraz większa liczba rozwodów, separacji, rodzin niepełnych • zagrożenie uzależnieniami również behawioralnym • brak „kontrolowanego” miejsca spotkań dla młodzieży • zwiększający się czas wolny dzieci i młodzieży bez nadzoru rodziców

II. Cele i adresaci programu

Celem głównym jest:

stworzenie zintegrowanego systemu wspierania rodzin w szczególności przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny oraz promowanie rodziny
- 2) zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa zdrowotnego i socjalnego
- 3) wspieranie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży
- 4) zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej oraz umożliwienie powrotu do rodzin biologicznych.

Program kierowany jest do:

- 1) rodziców i dzieci,
- 2) ogółu mieszkańców,
- 3) przedstawicieli oświaty, instytucji i służb pracujących z dziećmi i rodziną.

III Działania, sposoby realizacji, wskaźniki i harmonogram programu

CEL 1 wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz promowanie rodziny			
Lp.	Zadanie	wskaźniki	realizatorzy
1.1.	świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodziny	liczba rodzin objętych pracą socjalną	GOPS
1.2	promowanie prawidłowego modelu rodziny w tym poprzez udział w kampaniach i akcjach własnych	liczba inicjatyw	GOPS, placówki oświatowe, organizacje, Urząd Gminy
1.3	prowadzenie działań edukacyjnych na rzecz rodziny w szczególności kierowanych do rodziców i opiekunów	liczba podjętych działań liczba osób	GOPS, placówki oświatowe organizacje
1.4	zapewnienie usługi asystenta rodziny	liczba rodzin objętych wsparciem	GOPS
1.5	prowadzenie i rozwój placówki wsparcia dziennego	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach placówki liczba lokalizacji w których jest prowadzona placówka	GOPS
1.6	zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników placówki wsparcia dziennego oraz kadry pracującej z dzieckiem i rodziną	liczba przeszkolonych osób liczba szkoleń	GOPS , placówki oświatowe
1.7	prowadzenie stałej współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny	liczba rodzin objętych wsparciem interdyscyplinarnym	GOPS, placówki oświatowe, organizacje i instytucje
1.8	realizacja programu Rodzina 3+	liczba rodzin w programie	GOPS
1.9	ustanowienie w razie potrzeby rodziny	liczba rodzin	GOPS

	wspierającej	wspierających	
1.10	zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa w tym prawnego, psychologicznego i prawnego	liczba osób korzystających ze wsparcia	GOPS, placówki oświatowe, organizacje
1.11	organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny	liczba wydarzeń	GOPS, Urząd Gminy, organizacje, placówki oświatowe
1.12	prowadzenie grup wsparcia i samopomocy	liczba grup liczba osób uczestniczących	GOPS, organizacje

Cel 2 zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa zdrowotnego i socjalnego

Lp.	Zadanie	wskaźniki	realizatorzy
2.1	udzielanie świadczeń z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych i 500+	liczba rodzin korzystających	GOPS
2.2	zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży poprzez dożywianie, stypendia oraz pomoc materialną w szkole	liczba osób	GOPS, placówki oświatowe
2.3	upowszechnienie i promowanie wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej aktywnej postawy i zapewnienie dostępu do usług aktywnej integracji	liczba osób objętych usługami aktywnej integracji	GOPS
2.3	zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dostępu do nieodpłatnego wypoczynku	liczba osób korzystających	GOPS
2.4	prowadzenie profilaktyki i edukacji zdrowotnej	liczba działań liczba odbiorców	placówki oświatowe, GOPS
2.5	zapewnienie opieki pielęgniarskiej w szkołach	liczba placówek	placówki oświatowe

2.6	organizowanie spotkań poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży	liczba spotkań	placówki oświatowe
-----	--	----------------	--------------------

CEL 3 wspieranie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży			
Lp.	Zadanie	wskaźniki	realizatorzy
3.1	doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych	liczba kształcącej się kadry	placówki oświatowe
3.2	rozwijanie infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego i wypoczynku	liczba nowych obiektów	urząd gminy
3.3	organizowanie wsparcia dla dzieci wymagających pomocy edukacyjnej	liczba osób	placówki oświatowe, GOPS
3.4	zapewnienie opieki przedszkolnej i żłobkowej	liczba osób	placówki oświatowe
3.5	zapewnienie opieki i transportu w czasie przewozu do szkoły	liczba osób dowożonych	placówki oświatowe
3.6	organizowanie zajęć profilaktyczno – wychowawczych i edukacyjnych oraz opracowywanie i realizowanie programów w tym zakresie	liczba zajęć liczba osób uczestniczących	placówki oświatowe
3.7	prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich i na strefach rekreacji	liczba zajęć liczba korzystających	Urząd Gminy
3.8	prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	liczba uczniów uczestniczących tygodniowo	placówki oświatowe, organizacje, Urząd Gminy, GOPS
3.11	upowszechnianie wolontariatu	liczba osób zaangażowanych w wolontariat	GOPS, placówki oświatowe, organizacje, instytucje
3.12	udzielanie stypendiów naukowych i motywacyjnych	liczba osób	placówki oświatowe
3.13	zapewnienie dostępności kształcenia dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów z	liczba uczniów z niepełnosprawnością/ orzeczeniem o	placówki oświatowe

	niepełnosprawnościami	potrzebie kształcenia	
--	-----------------------	-----------------------	--

CEL 4 zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej oraz umożliwienie powrotu do rodzin biologicznych			
Lp.	Sposób realizacji	wskaźniki	realizatorzy
4.1	współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wysokość środków na pokrycie pobytu	GOPS, PCPR
4.2	podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka	GOPS, PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
4.3	podejmowanie współpracy z rodziną biologiczną w zakresie opracowania planu pracy zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	liczba rodzin podejmujących współpracę	GOPS, PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze

IV Wdrażanie, monitoring i sprawozdawczość

Koordynatorem realizacji programu będzie Kierownik GOPS. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez poszczególnych realizatorów wskazanych w programie. Monitoring będzie odbywać się w oparciu o określone w programie wskaźniki, pozyskane od poszczególnych realizatorów. Sprawozdawczość z realizacji programu, stanowić będzie integralną część sprawozdania o którym mowa w art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

V Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Michałowice, w tym ze środków pochodzących z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, środków zabezpieczonych na realizację programu w ramach działań statutowych podmiotów realizujących program oraz może być finansowany ze środków pozyskanych z innych źródeł w tym: dotacji oraz darowizn.

